

IT LCR/APR/004
Edició núm. 1

Instruccions tècniques de muntatge, ús i canvi de fulla del bisturí

REDACTAT PER:
Elisabet Carvajal Segura
Tècnica de Laboratori

DATA: 05/02/2024

REVISAT PER:
Marta Oriola Folch
Coordinadora de l'àmbit de Conservació-Restauració

DATA: 19/07/2024

APROVAT PER:
Fco. Javier Lozano Vilardell
President de la Comissió de Seguretat

DATA: 05/09/2024

PUBLICAT A: Pàgina web de la Facultat

DATA: 06/09/2024

SUPORT ARXIVAMENT: Sharepoint de la Comissió de Seguretat/ Paper a l'arxiu de la SED

SUBSTITUEIX IT: -

MOTIU SUBSTITUCIÓ: -

VIGENT FINS: Fins a 4 anys després de la seva aprovació

NOMBRE TOTAL DE PÀGINES: 8

OBJECTIU

Establir les instruccions adequades per a dur a terme el muntatge, ús i canvi de fulla del bisturí, a fi de garantir la bona conservació de l'eina i la seguretat de l'usuari.

DEFINICIONS

Instrucció de treball (en endavant IT). Conjunt d'activitats rutinàries escrites relacionades amb un equip, un mètode de treball o procediment senzill. Forma part del sistema de gestió i pot complementar un PNT.

EPI: Equip de protecció individual.

Bisturí: El bisturí o escalpel, també anomenat llanceta o ganivet de cirurgià, és un instrument en forma de ganivet petit, de fulla fina i punxeguda, d'un o dos marges tallants, que s'usa procediments de cirurgia, disseccions anatòmiques, autòpsies o viviseccions, però també és un instrument molt usat en artesania, treballs manuals i en general en aquelles activitats o arts en què es requereixen talls fins i precisos. Alguns consideren que el terme bisturí es refereix específicament a l'instrument on la fulla és removible i intercanviable o retràctil respecte al mànec i que escalpel és aquell amb el full fix o amb la part tallant fent cos amb el mànec.

ÀMBIT D'APLICACIÓ

Aquest procediment és d'aplicació a qualsevol usuari d'aquest tipus d'eines (alumnat, professorat o personal tècnic).

Qualsevol modificació d'aquest procediment implicarà la revisió de les mesures preventives recollides en aquest document: equips, instal·lacions i procediments.

Abarca tots els àmbits (orgànic i inorgànic) i especialitats del Grau de conservació - restauració de béns culturals.

IT RELACIONATS

No és procedent.

1. INSTRUCCIONS

1.1 Riscos associats a l'operació de canvi de fulla del bisturí:

- Risc de tall si s'efectua de manera inapropiada el canvi de fulla.
- Risc de lesió ocular per la ruptura i la projecció de la mateixa fulla del bisturí.
- Risc de tall o de lesió ocular a persones properes si la fulla es trenca i surt projectada.
- Risc de tall si s'utilitza erròniament el bisturí.

1.2 Eines i equipament necessari:

- Eines: Bisturí, porta agulles o pinces de laboratori.

- Materials: Fulla de bisturí del número escollit, segons la numeració del mànec.

1.3 Equips de protecció individual (EPI)

- **Ulleres de seguretat:** L'ús d'ulleres de seguretat és obligatori sempre que es faci ús d'eines o maquinària. Les ulleres de seguretat han de complir amb la norma EN-166.
- **Roba de treball:** Als laboratoris de conservació-restauració l'ús de la bata de màniga llarga és obligatori. Preferentment, el tancament de les bates serà mitjançant fermalls de pressió d'obertura ràpida.
- **Calçat:** Està prohibit l'ús de calçat obert, sigui sandàlies o xanquetes. És recomanable l'ús de calçat tancat de qualsevol mena, encara que el més adequat és un calçat de seguretat que compleixi la Norma EN-345.

1.4 Preparacions i recomanacions prèvies.

- a) Comuniquen al professorat o tècnic de laboratori el procediment que dureu a terme.
- b) Abans d'iniciar l'activitat, poseu-vos les ulleres de seguretat.
- d) Controleu que el mànec del bisturí i la fulla de tall estiguin en bon estat.
- e) Verifiqueu si la fulla escollida és adient pel número de mànec de bisturí, segons el número, la ranura central és més o menys ampla.

1.5 Descripció d'un bisturí.

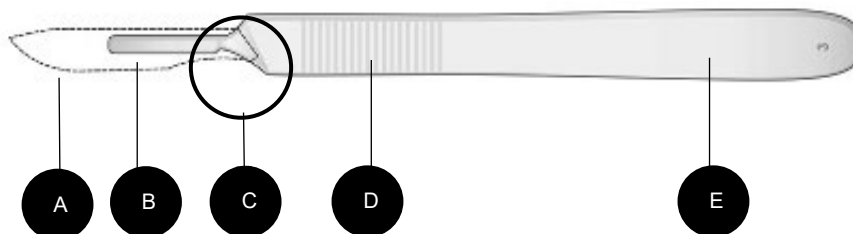

Fig. 1 Imatge d'un bisturí del mànec número 3 amb fulla muntada del 10.

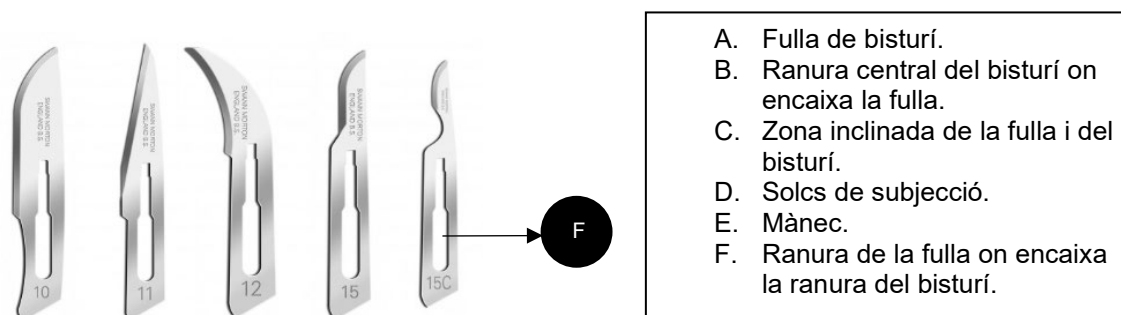

Fig. 2 Imatge dels diferents tipus de fulla segons la seva numeració.

1.6 Instruccions.

1. Obriu el paquet de la fulla i traieu-la amb ajuda de les pinces.

Fig. 3 Moment de l'extracció de la fulla del seu envàs.

2. Sosteniu fermament la fulla amb les pinces, més o menys per la zona central davantera. No ho feu per la zona de la punta per evitar partir-la.

Fig.4 És important subjectar la fulla per aquesta zona per evitar que es trenqui en el moment d'exercir pressió.

3. Recolzeu la ranura de la fulla en la ranura del bisturí, tenint en compte que la zona inclinada de la fulla ha de coincidir amb la zona inclinada del bisturí i llisqueu amb fermesa cap a vosaltres. Sabreu que la fulla està ben posada perquè escoltareu un clic i quedarà completament fixada al mànec.

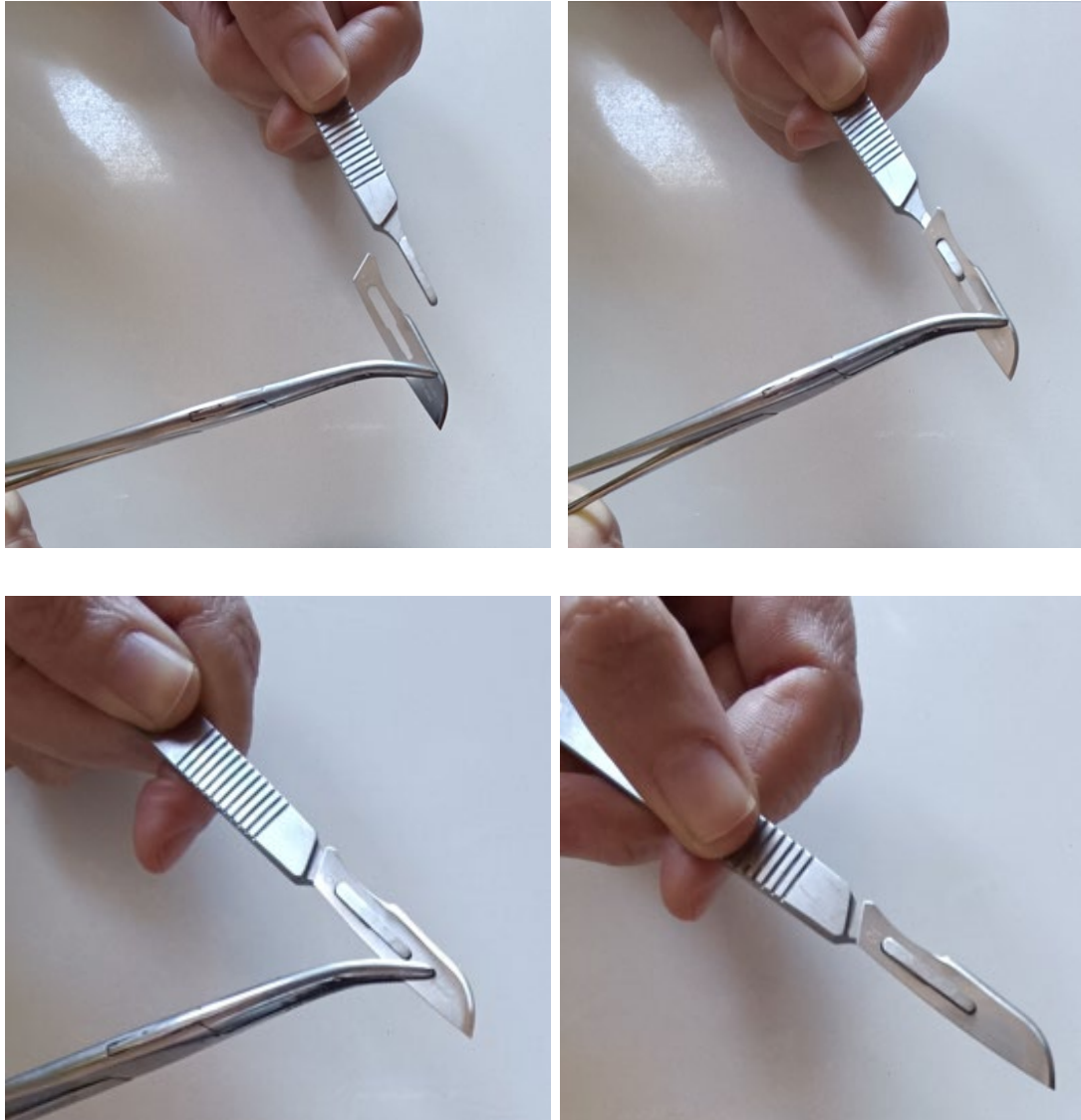

Fig. 5, Fig. 6 i Fig. 7 Els tres passos primordials per muntar la fulla en el bisturí: Presentar la fulla en la posició correcta amb el bisturí (zona inclinada amb zona inclinada), col·locar les ranures l'una dins l'altre i pressionar cap enrere fermament fins a escoltar el clic.

4. Per fer ús del bisturí agafeu-lo sempre per la zona de subjecció del mànec, on es presenten els solcs. No l'agafeu mai per davant dels solcs, donat que us podríeu tallar amb la fulla.

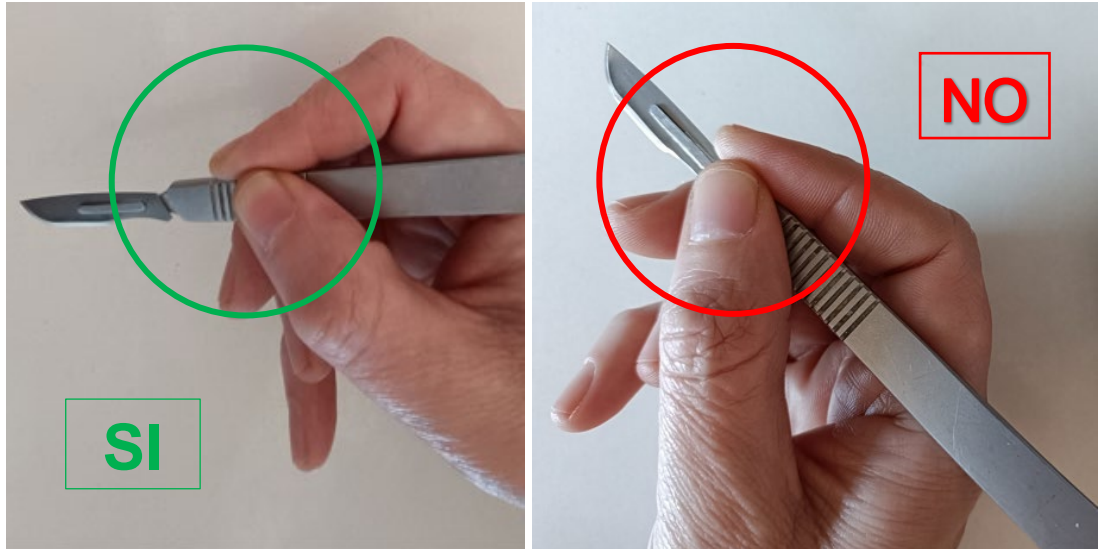

Fig. 8 i Fig. 9 Posició correcte de les mans agafant el bisturí i posició incorrecte de les mans agafant el bisturí.

5. Per retirar la fulla del mànec, doneu la volta al bisturí, aixequueu-la i sosteniu-la fermament amb el portaagulles o pinces per la seva part posterior, i llisqueu cap endavant fent-la sortir.

Fig. 10 Moment de l'extracció de la fulla del bisturí.

6. Dipositeu la fulla gastada i reemplaçada al seu envàs de reciclatge corresponent per a residus clínics (materials punxants, tallants, etc.).

Fig. 11 Envàs de reciclatge per a residus clínics, N.E.P. UN 3291.

2. REFERÈNCIES

- Universidad de León. Montar y retirar hoja de bisturí en porta:
<https://videos.unileon.es/video/5c6013388f4208852c8b4575>
- Viquipèdia. L'enciclopèdia lliure. Definició de bisturí.
<https://ca.wikipedia.org/wiki/Bistur%C3%AD>

3. APROVACIÓ I ARXIVAMENT

Un cop redactat el text de l'IT, se seguirà el següent procés per a la seva aprovació i arxivament:

- La persona responsable de la redacció de l'IT el signarà i datarà a mà, o amb certificat digital, i el lliurarà a la persona designada per a la seva aprovació.
- La persona responsable de la revisió de l'IT llegirà el text complet del IT i, si el considera correcte, el signarà i datarà. En cas contrari, li retornarà a la persona que l'hagi redactat amb els canvis proposats i es tornarà a iniciar el procés.
- Si l'IT ha estat revisat, la Comissió de Seguretat, si escau, l'inspeccionarà i comprovarà que compleix tots els requisits especificats en el present document. Si el document és conforme, el president/a de la Comissió, el signarà i datarà. En cas contrari, el retornarà a la persona que l'hagi redactat amb els canvis proposats i s'iniciarà el procés de nou.

- Un cop l'IT té l'aprovació definitiva, la tècnica de comunicació de la Facultat, l'emmagatzemarà al Sharepoint de la Comissió de Seguretat i en paper als arxius corresponents de la SED.

3.1. Publicació

Per tal de garantir la transparència del sistema de gestió i l'accessibilitat de la documentació a tota la comunitat universitària, la tècnica de comunicació de la Facultat, publicarà en format PDF l'IT definitiu a la pàgina web de la Facultat dins l'apartat Seguretat, salut i medi ambient.

La vigència només està garantida per la versió disponible a la web de la FBBAA:

www.ub.edu/portal/web/bellesarts/inici”.